

IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

PADOME

Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par sportu kā inovāciju un ekonomikas izaugsmes virzītājspēku

(2014/C 436/02)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME UN DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

I. ATGĀDINOT

1. to, ka Padomes 2013. gada 26. novembra secinājumos par sporta ieguldījumu ES ekonomikā un jo īpaši jaunatnes bezdarba un sociālās iekļaušanas jautājumu risināšanā tika atzīts sporta potenciāls radīt darbvietas un veicināt vietējās ekonomikas attīstību, kā arī tā plašāka ietekme uz citām nozarēm ⁽¹⁾;
2. to, ka Padome 2014. gada 21. maijā pieņēma otro Eiropas Savienības sporta darba plānu 2014.–2017. gadam, kurā bija uzsvērts sporta svarīgais ieguldījums stratēģijas “Eiropa 2020” vispārējo mērķu īstenošanā, ņemot vērā sporta nozares lielās iespējas veicināt gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un radīt jaunas darbvietas, un šajā nolūkā kā vienu no prioritārajām tēmām iekļāva sporta sniegtos ekonomiskos ieguvumus un inovāciju ⁽²⁾;
3. to, ka sports ir nozīmīga ekonomikas nozare Eiropas Savienībā, kas veido 1,76 % no ES bruto pievienotās vērtības (BPV) ⁽³⁾, un ka sporta īpatsvars valstu ekonomikā ir līdzvērtīgs lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozaru īpatsvaram kopā ņemot. Papildus šai tiešajai ietekmei 1,22 % no visas ES bruto pievienotās vērtības iegūst netieši no pastiprinošās ietekmes. Attiecībā uz darba tirgu, ar sportu saistītā nodarbinātība veido 2,12 % no kopējās nodarbinātības ES. Turklāt ekonomika, kas saistīta ar sporta nozari, ir izrādījusies ārkārtīgi izturīga ekonomiskās krīzes apstākļos ⁽⁴⁾;

II. ŅEMOT VĒRĀ

4. to, ka sports, lielākā nevalstiskā kustība Eiropā, ir svarīgs inovāciju virzītājspēks. Sportā, ko virza spraiga konkurence, pastāv iekšēji un dabiski stimuli, kas dalībniekiem liek pastāvīgi uzlabot sniegumu un tiekties uz izcilību;
5. to, ka daudzi sporta veidi piesaista ievērojamus finanšu resursus ar sponsorēšanas un plašsaziņas līdzekļu tiesību pārdošanas starpniecību, un tādējādi tajos var veikt lielus ieguldījumus novatorisku iekārtu un materiālu attīstībā, kas dalībniekiem vai komandām nodrošina konkurences priekšrocības;
6. šādas spraigas konkurences un finanšu resursu pieejamības rezultātā ir izveidojusies tāda sporta nozare, kurai ir raksturīgi nemitīgi un strauji inovāciju viļņi. Inovācijas ir palīdzējušas sporta tehnoloģijām ieņemt vadošo vietu dažās lietišķo zinātņu jomās, kas saistītas ar tekstila tehnoloģijām, cilvēka kustību mehāniku, jauniem materiāliem, sensoriem, spēka pievadi, uz cilvēku orientētu dizainu un citās;

⁽¹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/139733.pdf⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/142704.pdf⁽³⁾ Pētījums par sporta ieguldījumu ekonomikas izaugsmē un nodarbinātībā ES, 2012. gada novembris: <http://ec.europa.eu/sport/library/studies/study-contribution-sports-economic-growth-final-rpt.pdf>⁽⁴⁾ [http://www.oecd.org/mcm/C-MIN\(2013\)1-ENG.pdf](http://www.oecd.org/mcm/C-MIN(2013)1-ENG.pdf)

7. to, ka inovācijas sportā arī neapšaubāmi var izraisīt attiecīgu plašāku ietekmi uz citām ekonomikas nozarēm. Jau tagad ir labi piemēri inovāciju pārnesi no sporta uz citām nozarēm, un tādā veidā tās kļūst pieejamas plašam patērētāju lokam. Tas attiecas, piemēram, uz ražošanas, elektronikas, IT/programmatūru, veselības un veselības aprūpes, pārtikas un dzērienu, tūrisma, izglītības, izklaides un autobūves nozarēm;
8. sports ir ļoti intensīva pētniecības un inovāciju nozare, jo to virza aizvien lielāks pieprasījums pēc rādītāju uzlabošanas, traumu profilakses, personalizēta dizaina un masveida pielāgošanas, kā arī vajadzība integrēt ilgtspēju visā piegādes ķēdē. Turklāt ar projektēšanas un analīzes starpniecību tajā tiek izmantotas un integrētas daudzas disciplīnas, tostarp materiālzinātne un inženierija, aerodinamika, hidrodinamika, termodinamika, biomehānika, elektronika, datorzinātnes un citas;
9. liela mēroga sporta pasākumi var dot ievērojamu ieguldījumu vietējā, reģionālā un valsts ekonomikā. Tādēļ liela mēroga sporta pasākumus var izmantot kā platformu jaunu produktu un pakalpojumu, tostarp sociālo inovāciju, izveidei un attīstīšanai ⁽¹⁾;

III. ATŽĪST, KA

10. sports var sekmēt ES centienus atgūties no pašreizējām ekonomiskajām grūtībām, jo sports ir attīstībā esoša nozare un lielā mērā noturīga pret ekonomikas cikla fāzēm;
11. nepilnības ES pētniecības un inovāciju sistēmās var kavēt izaugsmes potenciālu, un sports varētu būt nozīmīgs virzītājspēks, lai samazinātu ES atpalicību inovāciju jomā;
12. ES jaunajā pētniecības un inovācijas programmā “Apvārsnis 2020”, ar ko īsteno Inovācijas savienību (stratēģijas “Eiropa 2020 pamatiniciatīvu, kuras mērķis ir nodrošināt Eiropas konkurētspēju pasaules mērogā”), ir atzīts, cik būtiski ir stratēģiskie ieguldījumi tehnoloģiju un progresīvu materiālu attīstībā ⁽²⁾. Tādēļ tā ir lietderīgs instruments sporta jomā. Turklāt COSME, ES Uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programma, var veicināt uzņēmumu izveidi un izaugsmi, atbalstot cita starpā kopu veidošanu un internacionalizāciju sporta jomā ⁽³⁾;
13. sporta kopas var nodrošināt labvēlīgu vidi ne tikai sporta un fiziskas aktivitātes veicināšanai, bet arī produktu inovācijai un uzņēmumu izveidei ⁽⁴⁾.
14. intelektuālā īpašuma tiesības (IĪT) sporta nozarē ir ievērojams ienākumu avots sportā. Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumi varētu kavēt ieguldījumus inovāciju jomā ⁽⁵⁾;
15. labāka izpratne par to, kāda ir ar sportu saistīto darbību radītā ietekme uz Eiropas ekonomiku, var tieši un netieši novest pie labākas sporta potenciāla apgušanas attiecībā uz izaugsmi un nodarbinātību un sporta kā inovāciju dzinēj spēka izmantošanas, kā arī pie plašākas ietekmes, ko rada tērēšana un ieguldīšana sporta jomā, palielināšanas un esošās sporta infrastruktūras maksimālas izmantošanas, piemērojot novatoriskas un rentablas pieejas;
16. pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot piekļuvi starptautiskajiem tirgiem, arī sniedz priekšrocības ES sporta nozarei;

IV. ŠAJĀ SAKARĀ AICINA ES DALĪBVALSTIS, PIENĀCĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:

17. vajadzības gadījumā veicināt gan starpnozaru, gan pārrobežu kopu izveidi un attīstību, iesaistot vietējās pārvaldes iestādes, universitātes, pētniecības centrus, rūpniecības nozares un sporta struktūras, kas specializējas pētniecībā un izstrādē, tehnoloģiju nodošanu un novatoriskus risinājumus sportam, kas dod aktīvu ieguldījumu vispārējā ekonomikā, sekmējot plašāku ietekmi. Šādu sadarbību jo īpaši varētu atbalstīt ar pārrobežu programmām, ko finansē Eiropa struktūrfondi;

⁽¹⁾ Sociālās inovācijas ir jāsaprot kā jaunas stratēģijas, koncepcijas, idejas un organizācijas, kas apmierina visa veida sociālās vajadzības – sākot no darba apstākļiem un izglītības līdz sabiedrības attīstībai un veselībai –, kas paplašina un stiprina pilsonisko sabiedrību.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/leadership-enabling-and-industrial-technologies>

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm

⁽⁴⁾ Kopas ir specializētu uzņēmumu un citu inovācijas dalībnieku grupas, kas atrodas tuvu viena otrai un kas cieši sadarbojas. Kopas ir svarīgas darbvietu izveidei, jo 38 % ES darbvietu ir atkarīgas no šādiem reģionāliem atbalsta punktiem.

http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cluster/index_en.htm

⁽⁵⁾ 2012. gadā ES muitas darbinieki konfiscēja viltotus sporta apavus, kuru vērtība pārsniedza EUR 36,5 miljonus. Līdzās fiziskām precēm, intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumi attiecas arī uz nesankcionētu autortiesību darbu apraidi, kas ietverta televīzijas pārraidītos sporta pasākumus.

18. rosināt iniciatīvas, kas palīdzētu veicināt izaugsmi un labāk izmantot sporta potenciālu radīt inovācijas ekonomikā plašākā mērogā un pastiprināt plašāku ietekmi, veicinot un atvieglojot cita starpā tehnoloģisko inovāciju nodošanu no sporta nozares citām ekonomikas nozarēm un ieviešanu tajās. Tas varētu atvieglot sporta nozares piekļuvi plašākam finansējuma avotu klāstam, piemēram, novatoriskai finansēšanai un riska kapitālam, kas vērsts uz finansiālo patstāvību;
19. veicināt un atvieglot inovācijas, piekļuvi ilgtspējīgam finansējumam un uzņēmējdarbības vidi sporta jomā un ar sportu saistītās nozarēs;
20. izplatīt informāciju un savstarpēji apmainīties ar pieredzi un paraugpraksi Eiropas mērogā par to, kā veidot un atbalstīt stratēģiskās partnerības starp galvenajām ieinteresētajām personām dažādās jomās, kuru mērķis ir stiprināt sporta kā inovāciju un ekonomiskās izaugsmes virzītājspēka nozīmi;

V. AICINA DALĪBVALSTIS, KOMISIJU UN SPORTA NOZARES IEINTERESĒTĀS PERSONAS KATRAI SAVĀ KOMPETENCES JOMĀ:

21. veicināt apstākļus, lai izveidotu vidi, kas būtu labvēlīga tehnoloģisku inovāciju attīstībai sporta jomā, un sekmēt sportu kā izaugsmes un nodarbinātības avotu attiecīgajās nozarēs;
22. censties attīstīt stratēģijas un starpnozaru politiku, kuru mērķis ir radīt pētniecību un inovācijas sporta jomā, un pētīt iespējas veicināt publiskā un privātā sektora partnerības attiecībā uz sporta infrastruktūras projektiem, atbalstot paraugprakses apmaiņu ES līmenī;

VI. AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU KATRAI SAVĀ ATTIECĪGAJĀ KOMPETENCES JOMĀ UN PIENĀCĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:

23. paaugstināt izpratni par sporta kā “jauna izaugsmes un nodarbinātības avota Eiropā” potenciālu, apmainoties ar informāciju un veicot koordināciju valsts un ES līmenī;
24. mudināt vajadzības gadījumā izmantot ES finansēšanas instrumentus, tostarp programmu “Apvārsnis 2020”, “Erasmus+”, Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un ES Uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programmu (COSME), lai attīstītu novatoriskus risinājumus attiecībā uz sporta nozares ekonomiskajiem aspektiem ⁽¹⁾, lai sekmētu ilgtermiņa sociālekonomisko ietekmi; un izvērtēt, vai ir iespējams veikt tālākus uzlabojumus attiecībā uz to, kā esošajās ES finansēšanas shēmās iekļaut pētniecību un inovācijas saistībā ar sportu;

VII. AICINA EIROPAS KOMISIJU:

25. atbalstīt kopu sadarbību sporta nozarē visās dalībvalstīs, piemēram, saskaņā ar COSME ⁽²⁾;
26. saistībā ar darbu, ko veic Ekonomikas aspektu jautājumu ekspertu grupa ⁽³⁾, pētīt iespējas analizēt veiktos pētījumus un apkopot paraugprakses piemērus jomās, kas saistītas ar inovācijām sportā, kā arī saikni starp sportu un ekonomisko izaugsmi, lai apkopotu un dalītos ar veiksmīgu pieredzi attiecībā uz novatoriskajiem un ekonomiskajiem aspektiem sportā;
27. turpināt statistikas datu vākšanu un analīzi par sporta ekonomisko nozīmi;
28. sarīkot augsta līmeņa starpnozaru pasākumu par sporta ieguldījumu inovāciju un ekonomikas izaugsmes sekmēšanā, ņemot vērā tā plašāku ietekmi uz ekonomiku kopumā, pamatojoties uz noteiktām starptautiskām darbībām, kuras var veicināt un kuras var kļūt par pamatu attiecīgam novērtējumam;
29. saistībā ar Eiropas Sporta nedēļu, veicināt to dalībnieku iniciatīvas, kas darbojas ar sportu saistītās uzņēmējdarbības un pētniecības jomās, lai tie varētu dalīties ar sasniegumiem šajā jomā;

⁽¹⁾ Piemēram, izmantot tādus instrumentus kā publiskais iepirkums inovācijas jomā. Novatorisku preču un pakalpojumu publiskais iepirkums var būt svarīgs reģionālo iestāžu instruments, lai uzlabotu sabiedrisko pakalpojumu efektivitāti un lietderību un risinātu to problēmas un vajadzības. Inovācija sekmē efektīvākus sabiedriskos pakalpojumus un var veicināt būtiskas infrastruktūras un pakalpojumu izveidi. Turklāt pārskatītās publiskā iepirkuma direktīvas (Koncesiju direktīva 2014/23/ES, Publiskā sektora direktīva 2014/24/ES un Komunālo pakalpojumu 2014/25/ES) nodrošina papildu instrumentus, ar kuriem dalībvalstis var īstenot novatorisku, videi draudzīgu vai sociālu publisko iepirkumu.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cluster/internationalisation/index_en.htm

⁽³⁾ Kā noteikts Eiropas Savienības sporta darba plānā 2014.–2017. gadam.

30. vajadzības gadījumā iekļaut jautājumus, kas attiecas uz nozari, kas saistīta ar sportu, un inovācijām sporta jomā saistībā ar tās divpusējiem kontaktiem un attiecībām ar attiecīgajām trešām valstīm, lai palīdzētu ES nozarei labāk izmantot turpmākās iespējas;
 31. atbalstīt starptautiskas iniciatīvas (piemēram, paraugprakses apmaiņu, pētījumus, tīklus, projektus), kas vērstas uz tādu valsts un starptautisku stratēģisku pasākumu īstenošanu, kuri palīdz labāk izmantot sporta potenciālu radīt inovācijas ekonomikā plašākā mērogā saistībā ar ES finansēšanas programmām, īpašu uzmanību pievēršot sporta plašākas ietekmes pastiprināšanai.
-